

משכן אהוד

THE HOUSE AND STUDIA
בית אהוד
בית המדרש
בית המדרש
בית המדרש

מוסדות בית מדרש
איתמר
ישיבה גבוהה וכולל

מאת הרב עמיחי כנרתי

שאלות לפרשת תרומה

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" - יש כאן מצוה ברורה, אבל גם חידוש נפלא מאד, מהו?

הקב"ה שהוא עליון ומרומם מעל המציאות החומרית, משרה שכינתו בתוך עמו ישראל כאן בעולם הזה.

שלמה המלך אומר בפליאה (מלכים א, ח): "כִּי הָאֲמָנָם יֵשֵׁב אֱלֹהִים עַל הָאָרֶץ, הֲיֵה הַשָּׁמַיִם וְשָׁמַי הַשָּׁמַיִם לֹא יִכְלָלוּךָ אֵף כִּי הַבַּיִת הַזֶּה אֲשֶׁר בָּנִיתִי". ובמדרש רבה (לד) נאמר "בשעה שאמר הקב"ה למשה עשה לי משכן התחיל מתמיה ואומר: כבודו של הקב"ה מלא עליונים ותחתונים והוא אומר עשה לי משכן? אמר הקב"ה: לא כשם שאתה סבור כך אני סבור, אלא כ' קרש בצפון וכ' בדרום וח' במערב, ולא עוד אלא שארד ואצמצם שכינתי בתוך אמה על אמה". מושג נסתר ונפלא של "צמצום השכינה" כביכול, בשביל השראת שכינה בישראל וחיבתם של ישראל!

מהי עיקר מטרת המשכן?

הרמב"ן (שמות כה) נקט שהעיקר הוא דוקא השראת השכינה! "ציוה על דבר המשכן שיהיה לו בית בתוכם מקודש לשמו, ושם ידבר עם משה ויצוה את בני ישראל. **והנה עיקר החפץ במשכן הוא מקום מנוחת השכינה שהוא הארון, כמו שאמר (להלן כה כב) ונועדתי לך שם ודברתי אתך מעל הכפורת, על כן הקדים הארון והכפורת בכאן כי הוא מוקדם במעלה".** הרמב"ם הסביר שתכלית המשכן היא עבודת ה' שלנו, כמו עבודת הקרבנות: "מצוות עשה לעשות בית לה', מוכן להיות מקריבים בו הקרבנות וחוגגין אליו שלוש פעמים בשנה, שנאמר ועשו לי מקדש". וראו מה שהאריך על זה הרב איתן שנדורפי שליט"א בספרו הדר התורה על פרשתנו.

מדוע בדי הארון חייבים להיות תקועים תמיד בארון, ואסור להוציאם, "בטבעות הארון יהיו הבדים לא יסורו ממנו"?

נכתבו בזה במפרשים מספר סיבות. ראו בספר החינוך, משך חכמה, ועוד. מספר מפרשים כתבו שהקשר ההדוק בין הארון לבדיו מסמל על הקשר החזק בין לומדי התורה למחזיקי התורה בממונם. הרש"ר הירש כתב שבא לבטא דבר רעיוני שהתורה תמיד מוכנה לזוז איתנו לכל מקום שגלינו, וכביכול אינה שייכת דוקא בירושלים ובארץ ישראל. [ודאי שהדברים נכונים שהתורה היתה עימנו בכל מקום, אבל צריך להעיר שיש בחז"ל דברים שמראים על הקשר המיוחד בין התורה לארץ

משכן אהוד

THE HEBREW AND ISRAELI
SYNAGOGUE
בית ישראל
בית ישראל
בית ישראל

מאת הרב צמיחי כנרתי

מוסדות בית מדרש
איתמר
ישיבה גבוהה וכולל

שאלות לפרשת תרומה

ישראל, כמו "מבקש אתה לראות את השכינה בעולם הזה? עסוק בתורה בארץ ישראל", "אין תורה כתורת ארץ ישראל", ו"כיון שגלו ישראל ממקומם אין לך ביטול תורה גדול מזה", ועוד].

המנורה - האם נעשתה מאליה או שמשה רבינו עשאה?

לכאורה סתירה בדברי חז"ל ורש"י בענין: כתוב שמשה רבינו נתקשה להבין איך לעשותה מפני ריבוי פרטיה, צורתה המיוחדת והכל במקשה אחת. מהי תשובת הקב"ה? פעם אחת רש"י מביא: "מקשה תיעשה המנורה" - הקב"ה אמר לו שיזרוק את הזהב לתוך האש וכבר תצא צורת המנורה מאליה, ופעם אחרת רש"י מביא "וראה ועשה כתבניתם אשר אתה מראה בהר" - שהקב"ה הראה לו צורת המנורה. יישבו המהר"ל והשפת אמת יפה את הסתירה: "אקרא לאלוהים עליון, **לא לאל גומר ליי**". אדם תחילה מתאמץ מה שיכול, ואז מגיע העזר משמים. לכן הראה לו תחילה, משה נתאמץ, ובכל זאת המעשה הוא קשה מדי, כעת יגיע העזר משמים, השליך לאש ויצאה המנורה מאליה.